

jmění osob k náhradě oprávněných jest pro náhradní povinnost škůdcovu bez významu, jednak dlužno posuzovati poměry tak, jak byly v době, kdy se neštěstí přihodilo, bez ohledu na škodlivou událost, jednak to, čeho děti takto po otci nabyly, neobdržely jako náhradu škody od škůdce, nýbrž jako dědictví na základě svého práva dědictvého; rovněž manželce byla z celkově vyšetřené škody přiřknuta část nikoliv proto, že se dědictví vzdala, nýbrž jako její náhradní nárok ve smyslu §u 1327 obč. zák. proti škůdci. Konečně spatřuje dovolání nesprávné právní posouzení věci v tom, že nižší soudy, přiřknuvše žalobcům náhradu jen na dobu nejbližších dvou let a zamítнувše žalobu pro další čas jen pro tento krát, nezamítly žalobu na dobro. Ani v tomto směru není dovolání v právu. Podle §u 406 c. ř. s. může býti v rozsudku uloženo plnění výživného také pro budoucnost. Nelze-li to však prozatím učiniti, není tím již pro všechnu budoucnost rozhodnuto, že takové výživné žalobcům nepřisluší. Žaloba, domáhající se důchodu pro další budoucnost, kterou toho času nelze ještě zjistiti, není tedy naprosto bezdůvodná, nýbrž jest jen předčasná, což plným právem také ve výroku rozsudečném výrazu došlo.

Čís. 3819.

Zákon o ručení za škody z provozu automobilů ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.

Koupěchtivého, jenž se svolením vlastníka jede s autem na zkoušku, nelze považovati za podnikatele vozby.

Lhostejno, že koupěchtivý svěřil auto řidiči nezkoušenému.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, Rv I 208/24.)

Žalobce byl poškozen autem žalovaného. Proti žalobě na řidiče a majitele auta o náhradu škody namítl žalovaný majitel, že v době úrazu měla auto vypůjčeno osoba třetí, jež je chtěla koupiti. Soudy v š e c h t ř í s t o l i c uznaly žalobní nárok co do důvodu po právu, N e j v y š š í s o u d z těchto

d ů v o d ů:

Neúplnost odvolacího řízení spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud nepřipustil důkazu svědky o tom, že žalovaný majitel jim půjčil auto k projíždce na zkoušku, že oni převzali nebezpečí provozu na sebe a on zodpovědnosti nenese. Ale okolnost tato je pro spor nerozhodna. Koupěchtivého, jenž se svolením vlastníka s autem jede na zkoušku, nelze považovati za podnikatele vozby, který ji převzal na své nebezpečí a účet, jak to správně dovodily soudy nižší. Nejde tu o smlouvené převzetí nebezpečí provozu, ba ani o převzetí provozu vůbec. Provozem nelze rozuměti jednu zkušební jízdu koupěchtivého. V takovém případě provozuje se jízda jen za vlastníka a nepřejímá se žádný provoz, žádné podnikání. Jízda dála se také především v zájmu prodávatele a již proto i v jeho provozu. Nesprávné právní posouzení shledává dovolatel v tom,

že odvolací soud nepokládá povolení zkušební jízdy koupěchtivému za převzetí provozu. Rovná prý se jízdě na černo, když koupěchtivý předá řízení auta nezkoušenému řidiči, on dopouští se tím také činu nedovoleného. V první řadě lze ohledně otázky převzetí provozu poukázat na to, co bylo shora řečeno. Tím je vyloučen omluvný důvod §u 1 (3) automobilového zákona. Také nejedná se o jízdu na černo, nejdeť o protismělné použití auta řidičem proti vůli pánovč. Ostatně by i při zajiždce na černo ručil vlastník také, jak blíže je dovedeno v důvodech repertoria nálezu čis. 227. Ve sporném případě dostal šofér, k řízení neoprávněný, příkaz od osoby, již bylo auto ke zkušební jízdě svěřeno, aby je zavezl na krátkou vzdálenost zpět do garáže. Toto zavezení (dokončení) jízdy na zkoušku nebylo protismělné a nebylo také bezprávné. Bezprávným bylo ovšem svěřením auta řidiči nezkoušenému. Ale na toto opatření nehodí se doslov zákona ani jeho tendence (§ 1 (4) aut. zák.). Vždyť se tu nestalo odnětí auta z dispozice vlastnickovy postupem bezprávným. Ke zkušební jízdě dal vlastník svolení, nebylo tedy proti jeho vůli, auto mu za jízdy nebylo odňato z dispozice, když použití jeho dalo se v mezích umluvené zkušební jízdy. Nebylo tu proto ani odnětí z dispozice vlastnickovy, ani bezprávnosti tohoto odnětí. Bezprávnost svěřením auta nezkoušenému řidiči je nerozhodna.

Čís. 3820.

Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čis. 20 ř. zák.).

Za platnosti zákona ze dne 18. prosince 1919, čis. 91 sb. z. a n., nelze v oborech, v nichž tento zákon platí, vytvořiti zvyklostí delší pracovní dobu, než osmihodinovou. Za práci přes čas přísluší zvláštní odměna, leč že se jí zaměstnanec vzdal, což nemusí se státi výslovně, nýbrž i činem konkludentním.

V tom, že úplata přes čas nebyla za trvání služebního poměru po nějakou dobu požadována, nelze spatřovati vzdání se nároku na ni. Odměnu úhrnnou i za práci přes čas lze smluviti i mlčky s ohledem na místní zvyky.

Okolnost, kotvicí v osobě zaměstnatelově, není důvodem k propuštění zaměstnance. Pokud nelze v tom, že zaměstnavatel přijal do služby cizince bez úředního svolení, spatřovati důvod k propuštění.

(Rozh. ze dne 6. května 1924, Rv I 227/24.)

Žalobkyně, cizozemka, byla zaměstnána jako tlumočnice v závodě žalované firmy v Karlových Varech. Dne 15. srpna 1923 byla žalobkyně propuštěna, ježto prý nebylo úřadem vyhověno žádosti, aby žalobkyně jako cizozemka zastávala v tuzemsku službu. K předchozímu dotazu úřadu na žalovaného, zda žalobkyně nezbytně potřebuje, dal žalovaný zápornou odpověď. Žalobu o zaplacení služného za zbytek srpna a září 1923 a úplaty za práci přes osmihodinovou pracovní dobu p r o c e s-